VASHISHTHA GENESIS SCHOOL, BARDOLI
Academic Session 2026-27

Date: ________ **Class: 6** **Div: B/C** **Roll No:** ______ **Sub: 2.Guj**

Name: ____ **Worksheet:** HY અપઠિત ગદ્ય પદ્ય

1.નીચે આપેલો ગદ્યખંડ ધ્યાનપૂર્વક વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો:

"આપણો દેશ ભારત તહેવારોનો દેશ છે. અહીં દિવાળી, હોળી, ઉત્તરાયણ, રક્ષાબંધન, અને નવરાત્રી જેવા અનેક તહેવારો ખૂબ જ આનંદ અને ઉલ્લાસથી ઉજવવામાં આવે છે. આ તહેવારો આપણા જીવનમાં નવો રંગ અને ઉત્સાહ ભરે છે. તહેવારો આપણને એકબીજાની નજીક લાવે છે અને આપણામાં ભાઈચારાની ભાવના વધારે છે. દિવાળી એ પ્રકાશનો તહેવાર છે, જેમાં લોકો પોતાના ઘરોને દીવાઓથી શણગારે છે અને મીઠાઈઓ વહેંચે છે. તહેવારો આપણી સંસ્કૃતિનો અમૂલ્ય વારસો છે. આપણે બધા જ ભેદભાવ ભૂલીને હળીમળીને તહેવારો ઉજવવા જોઈએ."

પ્રશ્નો:

૧. આપણો દેશ શેનો દેશ છે?

____

૨. ભારતમાં કયા-કયા તહેવારો ઉજવવામાં આવે છે?

____

૩. તહેવારો આપણા જીવનમાં શું કામ કરે છે?

____

૪. પ્રકાશનો તહેવાર કયો છે અને તેમાં લોકો શું કરે છે?

____

૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

____

2."શિક્ષણ એ માનવીના જીવનનો સાચો આધાર છે. શિક્ષણ વિનાનો માણસ પાંખો વિનાના પક્ષી જેવો છે. પુસ્તકો આપણને જ્ઞાન આપે છે અને સાચો માર્ગ બતાવે છે. શાળા એ સરસ્વતીનું મંદિર છે, જ્યાં આપણે ભણીને સારા નાગરિક બની શકીએ છીએ. માત્ર અક્ષરજ્ઞાન મેળવવું એ જ શિક્ષણ નથી, પણ જીવનમાં સારા સંસ્કારોનું સિંચન કરવું એ પણ સાચું શિક્ષણ છે. જે દેશમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ વધારે હોય, તે દેશ ઝડપથી પ્રગતિ કરે છે. તેથી દરેક બાળકે પૂરા મનથી શિક્ષણ મેળવવું જોઈએ."

પ્રશ્નો:

૧. શિક્ષણ વિનાનો માણસ કેવો છે?

____

૨. આપણને જ્ઞાન કોણ આપે છે?

____

૩. શાળાને શેનું મંદિર કહેવામાં આવ્યું છે?

---

૪. સાચું શિક્ષણ કોને કહેવાય?

---

૫. કેવો દેશ ઝડપથી પ્રગતિ કરે છે?

1.નીચે આપેલી કાવ્ય પંક્તિઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો:

"નદી કિનારે હોડી ઊભી, ખળખળ વહેતું પાણી,
કલરવ કરતાં પંખી ઊડતાં, સવારની આ વાણી.
સૂરજદાદા પૂર્વમાં ઊગ્યા, લાવ્યા સોનેરી કિરણો,
જાગી ગયું આ આખું જગત, છોડી આળસનાં ચરણો.
ખેડૂત ચાલ્યો ખેતર ભણી, માથે લઈને હળ,
મહેનત કરીને અનાજ પકવે, એ જ એનું બળ."

પ્રશ્નો:

૧. નદી કિનારે શું ઊભું છે અને પાણી કેવી રીતે વહે છે?

---

૨. પંખીઓ શું કરી રહ્યા છે?

---

૩. સૂરજદાદા કઈ દિશામાં ઊગ્યા છે અને કેવા કિરણો લાવ્યા છે?

---

૪. ખેડૂત ક્યાં જઈ રહ્યો છે અને તેની પાસે શું છે?

---

૫. આ કાવ્ય પંક્તિઓ કયા સમયનું વર્ણન કરે છે?

2.

માતૃભૂમિ તને વંદન અમારા, તું છે પ્રાણથી પ્યારી,
હરિયાળા તારા ખેતરો સોહે, સુંદર નદીઓ ન્યારી.
હિમાલય તારો મુગટ બનીને, ઊભો ઉત્તર દિશાય,

સાગર તારા ચરણ પખાળે, ગુણ તારા ગવાય.
વિવિધ ધર્મના લોકો અહીંયા, હળીમળીને રહેતા,
અમે બધા તારા જ સંતાન, પ્રેમગંગા વહેતા."

પ્રશ્નો:

૧. કવિ કોને વંદન કરે છે?

---

૨. ભારત માતાનો મુગટ કોણ બન્યો છે અને તે કઈ દિશામાં છે?

---

૩. ભારત દેશના ચરણ કોણ પખાળે છે?

---

૪. દેશમાં લોકો કેવી રીતે રહે છે?

---

૫. આ કાવ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

3.

"ધરતી લીલીછમ રાખતા, વૃક્ષો આપણા મિત્ર,
એમના વિના અધૂરું લાગે, સૃષ્ટિનું આ ચિત્ર.
પોતે વેઠે તડકો ભારે, આપણને દે છાયા,
મીઠા મધુર ફળો આપીને, વરસાવે છે માયા.
પંખીડાના આશ્રયદાતા, પવન કરે છે શુદ્ધ,
વૃક્ષો વાવી જતન કરીએ, એ જ સંકલ્પ શુદ્ધ."

પ્રશ્નો:

૧. વૃક્ષોને આપણા શું કહેવામાં આવ્યા છે અને તેઓ ધરતીને કેવી રાખે છે?

---

૨. વૃક્ષો પોતે શું વેઠે છે અને આપણને શું આપે છે?

---

૩. વૃક્ષો પંખીઓ માટે શું બને છે?

---

૪. પવનને શુદ્ધ કરવાનું કામ કોણ કરે છે?

---

૫. કાવ્યના આધારે આપણે કયો સંકલ્પ કરવો જોઈએ?